

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Maročnina za Jugoslavijo: celoletno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici št. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Račun pri pošt. hranilnici v Ljubljani št. 11.953. — Telefon št. 30-69.

Leto XV.

V Ljubljani, v soboto, dne 10. septembra 1932.

Štev. 104.

Pozabljeni mali in podeželski trgovci

Prejeli smo dopis uglednega podeželskega trgovca, ki po pravici graja, da se je pri reševanju sedanje gospodarske krize skoraj pozabilo na malega in podeželskega trgovca. Kadar se uvedejo kakršnekoli nove davščine, vselej je na vrsti tudi mali in zlasti podeželski trgovec. Kadar pa je govora o tem, kako bi se pomagalo posameznim stanovom, tedaj sta mali in podeželski trgovec skoraj pozabljeni. In vendar vršita ta najtežji posel, ker je v njih rokav zadnja razdelitev blaga, ki je dostikrat najbolj tvegana in tudi najtežja. Zato je popolnoma upravičena zahteva, da se mnogo bolj ko sedaj uvažujejo interesi malih in podeželskih trgovcev, ker so oni eden glavnih stebrov vsega narodnega gospodarstva.

Po vsej pravici toži naš dopisnik, kako se pri presojanju vprašanja kmečke prezadolženosti puščajo čisto v nemar interesi malih in podeželskih — in mi bi dostavili tudi velikih — trgovcev. Pa prepustimo besedo našemu dopisniku, ki nam piše:

»Ko se je izdeloval in proučeval v Narodni skupščini zakonski predlog o moratoriju za kmetijske dolgeve in bil moratorij za dobo šestih mesecev tudi sklenjen, ni nihče mislil na nas male trgovce in obrtnike. In tudi pozneje, ko se je v javnosti in na sestankih obravnavalo, kako olajšati kmetu dolgeve in kako mu pomagati, da pride njegovo gospodarstvo zopet v ravnovesje, zopet nisem nikdar slišal, kaj treba storiti, da bo prišel tudi mali trgovec iz gospodarske stiske. Sedaj, ko se bliža konec šestmesečnega moratorija, se zopet le govori o kmečkih dolgovih in o nobeni drugi stvari. Zato vprašam: Kaj bo z nami trgovci in obrtniki, če bo veljal še naprej moratorij, kako pa bomo mi mogli izvrševati svoje obveznosti? Ze takrat, ko so ustavili denarni zavodi svoja izplačila, se je prevladilo vse breme ustavitve izplačil na nas podeželske trgovce, in sicer male ko velike. Kmetijski moratorij je bil zopet le udarec za nas in vse gorje posledic moratorija je zopet padlo na nas. Vprašam: Kako pa naj vzdržimo, če padejo vsa bremena na nas? Če nam drugi ne plačujejo blaga, ki so ga dobili od nas, kako naj mi plačujemo blago, ki smo ga dobili od drugih. Ves trgovski obrat se vendar mora pri takšnem stanju ustaviti.

Ko je kupil kmet drago plemensko živino ali drage sadike za svoj sadni vrt, ko je popravil hlev in uredil gnojšče, je vse to delal v dobri veri, da bo mogel vse to tudi plačati. Rad priznam, da je kmet dobro delal, če je tako delal, ker naložil je denar v to, da poveča in izboljša produkcijo. In če je sedaj nakrat prišla kriza in vrgla ob tla vse kmečke račune, kako bo te investicije plačal, potem je prav, da se temu kmetu pomaga, ker ni njegova krivda, če je prišel v stisko.

Ampak prav to velja tudi za malega in velikega podeželskega — in tudi mestnega — trgovca. Tudi obrtnik, tudi trgovec sta si izboljšala svoja skladišča, svoje stroje in trdni veri, da bodo naprej trajale normalne razmere. Kakor je moral kmet izvršiti razne investicije v svoje gospodarstvo, tako sta morala to storiti tudi trgovec in obrtnik, če sta hotela korakati z duhom časa in ostati konkurenčna. In kakor kmet, tako sta tudi trgovec in obrtnik prišla v težaven položaj brez svoje krivde. Zato pa je tudi edino pravilno, da sta prav tako ko kmet deležna državne pomoči tudi trgovci in obrtniki.

To pa se ni zgodilo. Kmet je bil z moratorijem vsaj začasno rešen, velekapitalist pa je s tem večjo silo udaril po trgovcu. Plačal takoj ali pa boš zadavljen. Tako je prišla beseda iz mest. Pričeli so se opominjati, sodne terjatve in rubežni. In posledica? Čez noč so se silno pomnožile sodne poravnave in konkurzi, vsa trgovina

je trpela, kmetu pa dejansko tudi ni bilo nič pomagano. Samo za nekaj časa se je rešitev zavlekla in to je bil edini uspeh za kmeta, ki pa še daleč ni odvagal škode, ki je zadela kmeta, ko je kmet vsled moratorija izgubil ves kredit.

V naši bogati državi danes ne potrebujemo inflacije, ki jo nekateri forsirajo. Ta je tudi čisto odveč in popolnoma neutemeljena, ker danes je blaga preveč in zato išče danes blago denar ne pa denar blago.

Da bi bilo vsemu narodnemu gospodarstvu čim bolj ustrezno, da bi dobili naši denarni zavodi zopet ugled in zaupanje, kakršnega so uživali, da bi bili vlagatelji zopet prepričani, da dobe svoj denar nazaj, kadar le hočejo, je potrebno, da se razmere čim bolj normalizirajo. Moratorij pa pomeni uvedbo nenormalnih razmer in mesto moratorija naj se pomaga kmetovalcem, ki so brez lastne krivde zašli v težavo, na ta način, da se jim dovoli od-

plačevanje dolga na dolgo dobo in po najnižjih obrestih. To pa naj velja ne le za kmeta, temveč tudi za obrtnika in trgovca, pa tudi za fabrikanta, če je prišel v stisko le vsled splošne krize. Vse to pa naj velja le za dolgeve, ki so nastali pred sedanjo težko krizo, ker nikakor ne gre, da bi se ljudje zadolževali kar tja v en dan in postajali vsled moratorija še bolj lahkomisljeni, kakor so že.

Dolgeve kratkoma črtati in s tem spravljati vlagatelje ob njih denar, pa nikakor ne gre, ker bo vsega gospodarstva konec, če človek ne bo siguran, da mu gotovo ostane denar, ki si ga je s težkim delom prihranil za vsak slučaj.

Z željo, da bi imele te vrstice vsaj nekaj uspeha in da se pri reševanju sedanje krize ne bi pozabilo na interese malih in podeželskih trgovcev, ponovno apeliram na merodajne činitelje, da uredijo to vprašanje v dobro vseh stanov in ne samo enega!

Gospodarska konferenca v Stresi

Pod silno neugodnimi zvezdami zboruje gospodarska konferenca v Stresi in ni čudno, če je vedno manj optimistov, ki računajo tudi le na skromen uspeh konference. Vsled nemškega izstopa v vprašanju oboroževanja je zopet politično ozračje v Evropi skrajno napeto in kljub vsej svoji važnosti nimajo gospodarska vprašanja niti zdaleka te veljave ko politična. Uspeh gospodarske konference pa je naravnost odvisen od tega, da bi vsaj za kratko dobo politična vprašanja utihnili in dovolila mirno reševanje gospodarskih vprašanj. Saj so bile dosedaj vse mednarodne gospodarske konference brezuspešne baš vsled tega, ker so imela politična vprašanja tako dominanten položaj, da se niti najenostavnejše in najpotrebnejše gospodarsko vprašanje ni moglo prav nič premakniti naprej, če ni bilo v popolnem soglasju s političnimi stremiljenji pogajajočih se strank.

Ze celo pa je usodna premoč političnih adutov za konferenco v Stresi, ki je nastala prav za prav le iz političnih spekulacij. Idealni namen konference je sicer, da pomaga vzhodnim in srednjeevropskim državam, katerih gospodarstvo je že tik pred katastrofo. Jasno je tudi, da ne bi bilo težko ta namen doseči, ker ni treba drugega, ko da industrijske države kupujejo kmetijske pridelke v vzhodnih agrarnih državah ter da jim omogočijo na pameten način ureditev njihovih tujih dolgov. Pri tem bi industrijske države napravile še ta dobiček, da bi vzhodne države porabile skoraj ves izkupiček od svojih prodanih pridelkov za nakup industrijskih izdelkov in bi torej ves čisti dobiček te dvakratne kupčije ostal industrijskim državam.

Kljub temu pa je tudi za to enostavno rešitev malo upanja na uspeh, ker ne gre velikim industrijskim državam za to, da pomagajo agrarnim državam, temveč da dobe s svojo pomočjo zaveznikov. Tako so že dosedanje razmere v Stresi, še bolj pa pogajanja pred konferenco, jasno pokazala, da hoče Nemčija pomagati le zato, da Avstrijo čisto priklene na sebe. Ovinek k Anshlusu naj bi bila Stresa in kar je onemogočilo haaško razsodišče, to naj beda Avstrije vseeno uveljavi.

Francija na drugi strani hoče resnično pomagati vzhodnim državam in Tardieujev načrt ima vseskozi realno podlago. Toda Italija vidi v tej francoski pomoči samo stremiljenje Francije, da še bolj naveže na sebe vzhodne države in zato nastopa Italija dosledno kot antipod Francije v vseh

vprašanjih. A tudi Italija sama je udeležena v lovu za zavezniki in zato skuša na sličen način favorizirati Madjarsko in Bolgarsko, kakor favorizira Nemčija Avstrijo. Pri teh mogočih nasprotjih, poostrenih še vsled Pappenove ofenzivne restavratorske politike, je za objektivno stališče pač malo prostora. In tako je nevarnost vedno večja, da bo tudi konferenca v Stresi zaključila svoje delo z izvolitvijo raznih odborov, ki naj še naprej rešujejo vsa načeta vprašanja. Dejansko pa določitev teh novih odborov ni nič drugega ko že priznana formula, s katero se na lep in uljuden način pove, da se je konferenca končala brez pravega rezultata.

In da je ta bojazen upravičena, je potek konference potrdil le v preveliki meri. Tako je dejal velkobritanski prvi delegat Adison, da bi bilo strašno, če bi se ta konferenca nehala brez pravega rezultata. Tako pa bi se nehala, če ne bi konferenca dosegla nič drugega, ko celo kopico lepih besed in lepo zvencevih resolucij, ki pa bi bile brez stvarne podlage. Po mnenju angleškega delegata pa je na vsak način treba doseči, da bo konferenca uspešna, ker bankrotstvo je na pragu, če ne doseže konferenca pozitivnih rezultatov.

Pa tudi drugi delegati so s svojimi izjavami potrdili pravilnost besed angleškega delegata, da je bankrot pred durmi. Tako je izjavil romunski delegat Madgearu, da bodo vse agrarne vzhodne države insolventne in da ne bodo mogle zadostiti svojim obvezam, če ne bo imela konferenca v Stresi resničnih uspehov. Vzhodne države morejo plačati svoje dolgeve le z blagom. Če se jim izvoz onemogoči, potem se jim onemogoči tudi plačevanje dolgov. Pa ponekod je položaj še težji in Madjarska danes ne more več plačati niti privatnih dolgov. V glavnem pa sta isto povedala tudi bolgarski delegat Stojanov in madjarski delegat Teleki, ki sta zahtevala redukcijo dolgov.

Položaj agrarnih držav je v resnici obupen, tako zelo obupen, da države upnice morajo pomagati, če hočejo priti do svojega denarja. Samo Francija pa je investirala z raznimi posojili v vzhodne in srednje evropske države 17 milijard in ta denar more rešiti le, če pomaga državam dolžnikom, da pridejo iz stiske.

In ta denarni interes upniških držav je še največja nada, da bo konferenca v Stresi uspešna, ker je pač tudi pri zeleni mizi diplomatov skrb za denar najmočnejši argument.

Občni zbor Zveze trgovskih gremijev za Slovenijo v Ljubljani.

XII. redni letni občni zbor

Zveze trgovskih gremijev za Slovenijo v Ljubljani
se bo vršil

v nedeljo, dne 18. septembra 1932 ob 9. uri
dopolodne v dvorani kopališča v Laškem
s tem

dnevnim redom:

1. Poročilo predsednika.
2. Poročilo tajnika.
3. Računski zaključek za leto 1931 in poročilo pregledovalcev računov.
4. Proračun in določitev zvezne doklade za leto 1932.
5. Preosnovanje Zveze po § 363 obrtnega zakona.
6. Poročilo o socialnem zavarovanju po § 384, obrt. zakona, — o združništvu, — o tujskem prometu in lesni trgovini.
7. Resolucije.

V primeru nesklepnosti ob napovedani uri se vrši po čl. 10 zveznih pravil eno uro pozneje ravnotam z istim dnevnim redom drug občni zbor, ki sklepa veljavno neglede na število navzočih delegatov. Vsak delegat se mora na zveznem obč. zboru izkazati s poverilnico, ki mu jo izda uprava združenja.

V soboto, dne 17. septembra t. l. ob 4. uri popoldne se bo vršila v dvorani kopališča v Laškem predkonferenca zveznih delegatov, ki bo razpravljala o predlogih združenj. Zveza pozivlja vse delegate, da se zanesljivo udeležijo predkonference in že na predkonferenci iznesejo vse one težnje in zahteve, za katere žele, da se o njih razpravlja in da jih Zveza upošteva.

Zveza trgovskih gremijev za Slovenijo
v Ljubljani.

DEFINICIJA POJMA »INDUSTRIJSKI MLINI«

Za dovoz žita na predelavo smejo porabljati izjemno tarifo samo industrijski mlinci. Z razpisom z dne 31. avgusta 1932., III. br. 28.694, je ministrstvo trgovine in industrije odločilo, da se morejo smatrati v tem pogledu za industrijske mlinci oni mlinci, ki imajo naprave za čiščenje žita in naprave za sejanje in sortiranje moke.

VZHODNI SEJEM V BARIJU

V torek je bil slovesno odprt v Barju vzhodni velesejem, na katerem ima Jugoslavija dva paviljona. Velesejem je odpril v navzočnosti vojvode d'Aoste minister za javna dela. Vojvoda d'Aosta, kateremu je bil predstavljen naš zastopnik, inšpektor v trgovinskem ministertvu gosp. Grgošević, se je z njim dalj časa razgovarjal in se živahno zanimal za jugoslovanski oddelek. Italijanski minister za javna dela pa je naročil našemu zastopniku, da se zahvali našemu trgovinskemu ministru, ker se je Jugoslavija v tako odlični meri udeležila velesejma. — Jugoslovanski oddelek vzbuja pozornost med razstavljalci in kupci in pričakovati je, da bo mogoče našim razstavljalcem doseči direktne stike s trgovskimi krogi Levante.

SLABE POSLEDICE NEMŠKEGA AGRARNEGA PROTEKCIJONIZMA

Ker je Nemčija vsled zahteve svojih junckerjev silno zaščitila svoje poljedelstvo in s tem onemogočila agrarnim državam uvoz njihov pridelkov v Nemčijo, so te v znatni meri nehale izvažati iz Nemčije industrijske izdelke. Tako je Danska, ki je od nemškega agrarnega protekcionizma zlasti prizadeta, znižala svoj izvoz iz Nemčije za skoraj 100 milijonov mark samo v prvih sedmih mesecih t. l. Nemški uvoz v Dansko je s tem padel za 35%. Dobiček od te danske gospodarske preorijentacije pa ima Anglija, ki je v istem času povečala svoj izvoz premoga na Dansko za skoraj 200 tisoč ton.

Trgovci! Naročajte TRGOVSKI LIST!

Zaščita domačega obrtniškega dela

Referat predsednika pripravljalnega odbora v Novem mestu, mizarskega mojstra g. Maloviča

Novi obrtni zakon vsebuje v devetem poglavju določila o ugodnostih za pospeševanje domače podjetnosti. Že v uvodu je postavljeno načelo, da morajo država in samoupravna telesa za svoje potrebe naročiti obrtne in industrijske proizvode, ki se izdelujejo doma, praviloma samo pri domačih podjetjih. Ravnotako morajo država in samoupravna telesa ter njih zavodi in ustanove izvrševati dela, katerih pogoje urejajo ta zakon in gredo na račun države, odnosno njenih ustanov, samo po domačih podjetjih. Podjetja pa, ki izvršujejo ta dela, morajo pri tem uporabljati material, ki je izdelan v državi. Važno je, da je zakon tudi določil kaj se smatra za domač proizvod, kajti poprej je bilo to nejasno in so se zlasti pri licitacijah vedno prepirali o tem, kaj je domač proizvod in kaj ni. Za domač proizvod se sedaj smatra oni proizvod, pri katerem so izpolnjeni ti trije pogoji:

1. Ako je proizvod popolnoma ali v pretežni meri izdelan v delavnici (podjetju), ki ima svojo delavnico, odnosno napravo, na področju naše države.

2. Ako delavnica (podjetje) predelava surovine in polfabrikate izdelane v državi in ako v svojih proizvodih uporablja pogonsko silo in sirovine za pogon izključno domačega izvora.

3. Ako delavnica (podjetje) zaposluje strokovno in pomožno osebje in delavce jugoslovanskega državljanstva, a delavnico (podjetje) vodi jugoslovanski državljan.

Mi obrtniki smo s to definicijo domačega proizvoda prav zadovoljni, ker nam bo v praksi, ako bo ta izvajana v duhu zakona, gotovo veliko koristila. Saj je ravno obrtniki tisti, ki najlažje dokaže, da je njegov izdelek res domač, kajti obrtnik dela sam s svojimi rokami in v pretežni večini predelava domače sirovine; pomislimo samo na mizarje, čevljarje itd.

Zelo važno določilo, da ravnotako važno kot prejšnje je, da se pri licitacijah za državo, samoupravo in njih ustanove morajo določiti pogoji in vzorci, posebno kar se tiče materiala, izdelave in dobavnega roka, tako, da bi se domače obrtništvo in podjetje mogla prvenstveno in res uspešno udeležiti licitacij. Ta določba je prav posebno važna, kajti ako pošlje dotična oblast ali ustanova, ki razpiše licitacijo, tak vzorec, ki ga pri nas v isti kvaliteti ne moremo izdelati, potem bi bila nam domačim obrtnikom licitacija že naprej onemogočena, tako je pa to sedaj izključeno.

Najvažnejše določilo novega obrtnega zakona v tem poglavju pa je, da morajo državne in samoupravne oblasti ter ustanove pri večjih dobavah razdeliti licitacijo na več ponudnikov, s čimer je dejansko omogočeno, da tudi mali obrtnik pride do del, ki jih razpiše država ali samouprava in njih ustanove. To je tudi čisto pravilno, kajti ako smo obrtniki gospodarsko bolj šibki, smo pa zato po svojem številu močni in je prav, ako plačujemo državi razne davke, da smo tudi mi potem deležni za službo od nje. Eno pa mi obrtniki na tem mestu zahtevamo in sicer, da naj to, kar velja po zakonu za državna oblastva, samoupravna oblastva in njih ustanove, velja v isti meri sploh za vse javne ustanove, tako n. pr. Pokojninski zavod, Okrožni urad za zavarovanje delavcev, itd. Saj se vse te institucije vzdržujejo iz prispevkov domačih ljudi, zato je edino pravilno, da dajo tudi ti zavodi domačemu obrtniku zaslužka.

Določbe glede licitacij in del, ki sem jih preje omenjal, so ogromne važnosti, saj gre pri vprašanju državnih dobav za več kot dve milijardi dinarjev. Upravičena je torej naša zahteva, da naj bo obrtnik, ki je davkoplačevalec, pri tem tudi primerno upoštevan. Da bo mogoče to v praksi iz-

vajati, je treba, da se zakon o državnem računovodstvu pod poglavjem »pogodbe in dobave« spremineni v tem smislu, da bo obrtniku res mogoče udeležiti se in res priti do licitacij. Pri dobavah za vso državo obrtnik pač ne more priti v poštev, zlasti ker ne zmore 10% kavicije. Radi tega zahteva obrtništvo, da se dobave kolikor mogoče decentralizirajo, ker le tako bo obrtniku udeležba omogočena. Praktično naj to našo zahtevo osvetli ta primer: Okrožno sodišče ali žandarmerijska postaja potrebuje za svoje osebje obleko, oziroma čevlje. To prav lahko izvedejo obrtniki. Če prevzame delo več obrtnikov, potem se vseeno lahko kontrolira kvaliteta blaga in dela, ki ju je izvršil posamezen obrtnik. Tako bi bilo podano jamstvo, da bo vsak izdelek odgovarjal vzorcu, ki bi ga prevzel v delo posamezen obrtnik.

Zaščita domače obrti naj bi se izvajala tudi s pravilno trgovinsko, odnosno carinsko politiko, ki mora ščititi našega obrtnika; s tem se pa bo koristilo tudi splošnosti, ker bo denar ostal doma. Ali je res treba, da smo prejšnje leto uvozili za nad 10 milijonov dinarjev pohištva v našo državo, ko imamo tukaj mizarje-obrtnike, katerih izdelki so boljši in cenejši kakor inozemski. To velja v veliki meri tudi za druge izdelke, ki jih lahko v dovoljni količini izdelujemo doma. Omenjam tu zlasti keramične, ki jih pri nas tako krasno izdelujemo, da smo lahko na nje ponosni. V današnjih časih je pač smrten greh, ako nepotrebne stvari uvažamo. Dolžnost države in javnosti, pa tudi slehernega zavednega državljana je, da podpira obrtnika-domačega človeka. To velja že čut poštenosti in solidarnosti; če ga pa kdo nima, naj ga pa država z zakonom prisili, da ne bo s kupovanjem nepotrebne tujega blaga škodoval narodnemu gospodarstvu.

Ob koncu svojega poročila prosim vas, dragi tovariši, da sprejmete to resolucijo: Zaščita domače obrti v duhu obrtnega zakona se naj tudi v praksi tako izvede, da bo obrtništvo in zlasti malemu obrtništvu omogočeno udeleževati se uspešno del za državo in samoupravo, kakor tudi za vse javne ustanove. V tem cilju se naj novelira zakon o državnem računovodstvu ter določi zlasti za malega obrtnika nižja kavicija, katere vračanje naj se uredi tako, da se bo mogoče malemu obrtniku udeleževati tudi onih licitacij, ki se vrše ena za drugo v krajših časovnih razdobjih. Država naj gleda dalje na to, da se uvoz obrtniških izdelkov, ki se doma izdelujejo, ali pa lahko izdelujejo, popolnoma onemogoči in če treba prepove.

Medić-Zankl kemično čiste, olupšane in navadne prstene ter suhe fasadne barve.

POGOJI AMERIKE ZA PRIZNANJE SOVJETOV

Že dolgo časa se piše, da nameravajo Združene države Severne Amerike priznati tudi de iure sovjetsko Rusijo. Kakor pa vse kaže, to priznanje še nikakor ni sklenjena stvar, ker stavi Washington, kakor poroča »Journal«, precej težke pogoje. Po informacijah pariškega lista bi Združene države Sev. Amerike priznale sovjetsko Rusijo pod temi pogoji: Sovjeti odstopijo U. S. A. na polotoku Kamčatka za zgraditev ameriške pomorske in zračne baze potrebno ozemlje. Sovjeti priznajo vse ruske dolge Ameriki, in sicer v višini, kakor so bila posojila dana. — Čeprav so sovjeti v veliki nepriliki, ker ne morejo vsled pomanjkanja sredstev po določenem načrtu nadaljevati pjaliljetke, je vendar malo verjetno, da bi mogli sprejeti ameriške pogoje v tej obliki.

Gremij trgovcev za srez Kranj v Kranju

poziva svoje člane na

13. redni občni zbor,

ki se vrši

v četrtek, dne 15. t. m. ob 13. uri v knjižnični dvorani Narodnega doma v Kranju, in sicer s sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo načelnika.
2. Poročilo tajnika.
3. Računska zaključka za l. 1930 in 1931.
4. Poročilo računskih preglednikov.
5. Preosnovanje gremija po novem obrtnem zakonu in odobritev novih pravil.
6. Sklepanje in odločevanje v vseh zadevah, ki pripadajo po pravilih v kompetenco skupščine.
7. Proračun za leto 1932.
8. Volitve nove uprave.
9. Razprava o izvedbi obligatornega bolniškega in starostnega zavarovanja.
10. Odprava novoletnih daril ter ustanovitve fonda za brezposelne.
11. Samostojni predlogi, ki pa morajo biti predloženi načelnstvu 3 dni pred občinim zborom.
12. Slučajnosti.

Če občni zbor ob napovedani uri ne bi bil sklepčen, se bo isti vršil 1 uro pozneje na istem mestu in z istim dnevnim redom brez oziroma na število prisotnih.

Udeležba za vse člane je obvezna.

Načelnik: Fr. Sirc s. r.

Vse trgovce opozarjamo

na Dopisno trgovsko šolo
Ljubljana Pražakova 8/I.
ki dopisno nauči

vsakogar: knjigovodstvo, dopisje, trg. računstvo, poznavanje blaga in vseh drugih trgovskih ved — in nemščino, angleščino, francoščino in ostale svetovne jezike

Tudi na pariški borzi hausse

Poročali smo že o velikem dvigu papirjev na berlinski borzi. Sedaj pa prihajajo vesti, da se je pričela hausse tudi na pariški borzi, ki je dosedaj najmanj reagirala na dvig papirjev na ameriških borzah. V prvi vrsti je povzročilo gibanje tečajev papirjev vest o nameravani konverziji državnih rent. Ta konverzija se bo izvršila v kratkem in parlamentu bo že ta ali prihodnji teden predložen zakonski načrt, s katerim se določa višina obresti na državne rente na 4 in pol, ali še verjetneje na 4 odstotke. S konverzijo, ki se bo izvršila v treh mesecih, bo prišlo v gibanje okoli 90 milijard frankov in to gibanje je že sedaj vplivalo na borzo.

Tudi v interesu vlade je, da se ohrani dobro razpoloženje na borzi in zato so vsa prizadevanja baissistov, da bi se ohranili tečaji vsaj na sedanji nižini, zaman: Hausse se je kljub njim pojavila, in sicer najprej pri velikih papirjih ter nato potegnili s seboj še male.

Napredovali so tečaji večjih delnic: Sue, Royd, Dutsch, Rio Tinto celo od 1688 na 1800 hol. goldinarjev, dočim so papirji Suez dosegli 1500, to je tečaj, ki ga že mesece ne pomnijo.

Zanimivo je, da je ta haussistični val zajel celo reparacijske papirje in Youngovo posojilo, ki se je dvignilo od 566 na 600. Papirji iz Dawesovega posojila so se dvignili od 7400 na 7550, a tudi delnice Banke za mednarodna izplačila v Baslu so se dvignile.

Sploh se je pokazalo zanimanje za vse papirje in celo za takšne, za katere ni bilo že mesece dolgo nobenega povpraševanja.

Obiščite automatični bulet

DAJ-DAM

IX. poročilo Hmeljarskega društva za Slovenijo. (Zalec v Sav. dol. 7. sept. 1932.) Živahnost na tukajšnjem tržišču se je od minule sobote nekoliko ohladila, dasi se cene za prama-izbor — t. j. Din 21 — za 1 kg — niso izpremenile. Hmeljarji pričakujejo z vso sigurnostjo izboljšanje položaja. — Društveni odbor.

Po svetu

V Zagrebu je bilo od osvobođenja dalje zgrajenih novih hiš (oziroma izvršenih velikih adaptacij) 8421 v vrednosti skoraj dveh milijard dinarjev.

Heimatsdienst je v zadnjih treh letih naselil na slovenskem ozemlju Koroške okoli 1000 rajhovev in nakupil v germanizacijske svrhe okoli 4800 jutrov zemlje.

Letošnjo pšenično žetev v Italiji cenijo na 263 milijonov bušljev; povprečni pridelek na jutro je znašal 22 bušljev, dočim je znašal lani samo 15. Letošnja pšenična žetev je za Italijo rekordno dobra žetev.

Podpirani brezposelnih je bilo v Avstriji koncem avgusta 269.179, to je za 1200 več, ko v prejšnjem tednu; samo Dunaj je imel 107.000 brezposelnih.

Obsežne redukcije nameščenecv bodo iz finančnih vzrokov izvedle nemške državne železnice.

Nemčija je prevzela vseh 500.000 metrskih stotov na Madjarskem svoje dni naročene pšenice, vsled česar so se cene pšenice na budapeštanski borzi nekoliko dvignile.

Za kritje deficita v državnem gospodarstvu namerava italijanska vlada vnovič razpisati notranje posojilo v višini 3 milijard lir.

Nemške državne železnice so imele v prvih sedmih mesecih l. l. okoli 400 milijonov mark deficita.

Nemški vinogradarji so zadolženi za 150 milijonov mark, to je ravno za polovico, kolikor so vredni nemški vinogradi.

Kontingentiranje uvoza sadja namerava vpeljati Nemčija in bo v ta namen pričela pogajanja z interesiranimi državami.

Dohodki ameriškega kmetijstva so znašali letos 4350 milijonov dolarjev napram 6920 v l. 1931 ter 9300 milijonov v l. 1930. Naravnost katastrofalen pa je padec dohodkov v letošnjem letu v primeri z letom 1929, ko je ameriško poljedelstvo prejelo za svoje pridelke 11.923 milijonov dolarjev.

Avstrijski izvoz na Balkan je v prvih sedmih mesecih t. l. silno nazadoval, in sicer v Rumunijo od 247 milijonov šilingov lani na 103, izvoz v Jugoslavijo od 601 na 317, v Bolgarijo od 72 na 56 in v Turčijo od 64 na 41. Samo izvoz v Grčijo je neznačajno narasel od 6 na 67 milijonov šilingov.

Državni deficit v Združenih državah Sev. Amerike cenijo na 2 milijardi dolarjev.

Na angleških železnicah nameravajo vpeljati samo en razred.

Uvoz vina v Avstrijo je padel v prvi letošnji polovici od 110.000 na 50.000 hl in od 74 na 44 mil. šil. Jugoslavija je poslala v lanskem juniju še 4000 hl vina v Avstrijo, v letošnjem pa samo še 100.

Pridelek lešnikov v Turčiji je z 265.000 vrečami orehov brez lupin dosli večji kot je bil lani s 160.000 vrečami. 1 vreča = 80 kg.

Poljski petrolejski sindikat je pretvorjen v kartel in obsega sedaj vso petrolejsko industrijo Poljske. Doesdanji hudi konkurenčni boj bo prenehal in tudi eksport bo trdnjeje organiziran.

Banca Romana v Braili je postala insolventna s pasivi nad 100 milijonov lejev. Imela je živahne stike z italijanskimi finančnimi zavodi. Dva direktorja so zaprli.

Meinl d. d. je otvorila v Beogradu svojo četrto podružnico.

Tudi Kitajska uvaja nove carine, ki stopijo takoj v veljavo; te dni je vpeljala nove uvozne carine v prvi vrsti na vino, tobak, umetno svilo in medikamente. V gotovih slučajih bo dosegla carina 80 odstotkov vrednosti dotičnega blaga.

Grška je povišala železniške tarife in sicer potniške za 15%, tovarne pa za 12 1/2 %.

Med bele vrane prištevajo Sladkorno Kreditno banko d. d. v Berlinu. Preteklega leta ni le zaključila brez izgube, temveč izkazuje celo večji čisti dobiček in izplačuje za leto 1931/32 osem odstotno dividendo.

Vsled znižanja francoske carine na belgijsko blago od 4 na 2% je ameriški poslanik v Parizu ostro protestiral in se zna zgoditi, da pride do carinske vojne med Francijo in U. S. A.

Tovarna vagonov v Brodu ob Savi bo znižala delniško glavnicu od 110 na 55 milijonov frankov, in bodo temu primerno delnice prežigosane od 200 na 100 Din. S tem je padla delniška glavnicu na stanje od leta 1925. Položaj se je poslabšal vsled odločbe naročil od strani železnic.

„BUDDHA“
čajne mešanice so najboljše
TEA IMPORT, LJUBLJANA

Telefon 26-26

Večna pot 15

Telefon 26-26

Ljubljana v jeseni

Razstava psov.

Na praznik je bila na velesejmu otvorena III. mednarodna razstava psov vseh pasem. Med drugimi odličnimi gosti so se udeležili otvoritve tudi predsednik dunajske kinološke zveze, vladni svetnik Heinrich Erhardt in prof. dr. Witzelhuber. Razstavo je otvoril predsednik Jugoslovanske kinološke zveze dr. Lovrenčič, ki je pozdravil zastopnika Nj. Vel. kralja generala Pekića, zastopnika bana načelnika dr. Stareta ter druge goste, zlasti toplo pa oba tuja gosta z Dunaja. Po otvoritvi so si gostje razgledali razstavljene pse. Zastopane so bile skoraj vse čisto-krvne pasme. Posebno pozornost pa so vzbudili naši ilirski, oziroma kraški ovčarji, ki so prava posebnost. Mnogo teh psov je bilo pripelanih s Šar-planine ob albanski meji, kjer se je ta pasma ohranila čisto-krvna. Razdeljenih je bilo mnogo nagrad, v denarju, zlatih, srebrnih in bronastih medaljah in diplomah.

Razstava psov je poživila letošnji velesejem in v polnem obsegu dosegla svoj namen.

Obisk na velesejmu je ostal vedno enak živahen in zlasti velik na praznik. Vrenje na velesejmu in zvečer na veseljenem prostoru je še vedno tako živahno, kakor da bi se vršil velesejem letos prvič.

A tudi v kupčijem oziru je uspeh letošnjega velesejma več ko zadovoljiv. Nove kupčije so bile sklenjene v pohišveni, lesni, tekstilni in kožuhovski stroki. Zadovoljna s kupčijo pa je tudi naša živilska industrija. Zlasti vina, likerjev in mlečnih izdelkov se je dosti prodalo. Prodanih je bilo tudi večje število »Lutzovih« pečji. Mnogo zanimanja je vzbujal poseben patent, kako je mogoče toploto kuhinjskega štedilnika uporabljati tudi za gretje sosedne sobe. Kupci iz Bosne in Vojvodine so mnogo kupili čiščene in barvane stražiske žime in sicer za približno četrto milijona dinarjev.

Dobro pa se razvija kupčija tudi v paviljonu Slovenske knjige, zlasti še, ker dovoljujejo založniki za knjige iz svoje založbe 15% popusta. Ženski svet se seveda posebej zanima za oddelke ženskega tiska. Tu je predvsem omeniti krasne letnike našega edinega, čisto ženskega mesečnika »Ženski svet«. Zlasti so se posetiteljice razstave pohvalno izrekale o praktični in jasni modni prilogi »Ženskega sveta«. Prav tako pa so vzbujale pozornost okusne knjige »Belomodre knjižnice« in oba praktična in potrebna lista: »Gospodinja« in »Gospodinjska pomočnica«. Samo želeli bi bilo, da bi se naše žene še bolj oklenile svojih listov in svojega tiska, ker je za napredek vsega naroda največje važnosti, da je slovenska žena poučena o vseh javnih, gospodarskih, kulturnih in socialnih vprašanjih. In če se oprime svojega tiska, potem bo to dosegla.

Konjska razstava na velesejmu. Priprave za konjsko razstavo, ki bo v nedeljo 11. t. m., so v polnem teku. Prijavljenih je okrog 100 konj raznih pasem, toplokrvnih in mrzlokrvnih. V častnem številu bodo zastopani poleg kmečkih konj in banovinskih žrebcev tudi športni in jahalni konji. Prijave so zaključene in se ne more nobena naknadna prijava več vpoštevati. Spored razstave je naslednji: ob 8. jutraj prigon in razvrstitev; ob 9. začetek ocenjevanja; ob 5. popoldne objava rezultatov ocene; ob 6. pop. zaključek razstave. Konji bodo razvrščeni v sedmih skupinah: 1. kobile in žrebci, 2. tri do petletne žrebice, 3. dveletne žrebice, 4. enoletne žrebice, 5. žrebčki, 6. gospodarski konji, 7. banovinski žrebci. V ocenjevalni komisiji so zastopane sledeče korporacije in organizacije: komanda Dravske divizije, banovinska žrebčarna, Konjerejsko društvo za Dravsko

banovino (dva člana), sresko načelstvo in Kolo jahačev in vozačev v Ljubljani.

Tekma harmonikarjev. Kakor smo že poročali se bo v nedeljo 11. t. m. vršilo na velesejmu veliko tekmovanje harmonikarjev. Na dosedanjih tekmovanjih na ve-

lesejmu odlikovani tekmovalci s I., II. in III. nagrado v težjih skupinah, se lahko tudi letos udeležijo tekmovanja v posebni izbirni skupini, v kateri se bo ocenil pravak. Prijave se sprejemajo do 10. sept. opoldne.

Bulgarska na dunajskem velesejmu

(Z Dunaja, 6. septembra 1932.)

Istočasno z ljubljanskim je bil otvoren tudi dunajski jesenski velesejem v dosedanjih treh ogromnih stavbah: Messepalast ali bivše cesarske konjušnice, novi dvor in Rotunda. Bili so časi, ko so bili vsi ti ogromni prostori premajhni, letos pa so postali še preveliki, ker na jesen ni razstave avtomobilov in motornih koles, ki navadno zavzemajo najmanj prostor ljubljanskega sejma. — Nekaj oddelkov Messepalasta ni niti otvoreno, tudi v dvoru je isto poznati, le Rotunda je prav dobro izkoriščena. — Posetnikov pa opažam več nego lani, pa tudi kupcev sem videl že prva dva dni več nego navadno. V nedeljo sem se mogel komaj premikati dalje, tudi včeraj je bilo vse polno. V ruskem in bulgarskem paviljonu pa so nas pustili le v eni smeri naprej, a ustavljati se ni bilo še mogoče. — S tem sejmom bodo veliko bolj zadovoljni nego z lanskim. Kaže se res nekako, da je najhujši del krize že za nami, kakor je napovedal zvezni kancelar Miklas v nekem govoru pretekli teden. — Ker nam je ta velesejem najbližji in se moremo na njem veliko učiti, bilo bi prav, ako bi si ga ogledovali leto za letom naši mladi industrijalci in obrtniki. — Ogromna razstava mizarске obrti bi dala našim tam okoli št. Vida mnogo novih pobud in novih vzorcev, posebno v pohištvu, ki se ponoči z enim samim prijemom spremeni v udobno postelj. Videl sem na ljubljanskem sejmu junija, da naši mizarji v ničemer ne zaostajajo za ostalimi v srednji Evropi, le na vzorcih niso tako bogati kakor tu na Dunaju.

Na tem jesenskem velesejmu vzbujata največ pozornosti bulgarski in sovjetski paviljon. O sovjetskem bom pisal posebej, tu naj obrnem pozornost tudi našega občinstva na bulgarski paviljon, ki je isti, v katerem je pred dvema letoma kazal naš rojak inž. Josip Šlišković dotedanje svoje uspehe v televiziji s svojimi aparati, ki jih je sam sestavil.

Bulgari so imeli že pred leti malo razstavico domače obrti, posebno vezenje, narodne noše itd., a letos je v tem paviljonu v lepem redu razstavljeno vse, s čimer se lahko ponaša današnja Bulgarska pred svetom. — Razstavo sta mojstrsko uredila Dimitar Kučev, generalni nadzornik v poljedelskem ministrstvu, in inž. Vasil Čakarov, tajnik informacijskega biroja sofijske trgovske zbornice. Oba sta iskrena Slovana in naša prijatelja, s katerima je prijateljski razgovor prava slast.

Tudi letos je lepo razstavljena bulgarska domača obrt: macedonska ženska zveza je pokazala vse možne vzorce narodnih noš, ženskih ročnih del, vezjenja in šivanja, domače preproge itd. Krasno delo vzbuja občudovanje zlasti ženskega sveta, da se moški težko prerinemo dalje n. pr. do vzorcev tobaka, ki ga Bulgarska prideluje v ogromni meri po količini in kakovosti.

Poseben pouk in statističen razkaz nas poučita, da prideluje zemlja letno okrog 30 do 35 milijonov kil tobaka vseh možnih vrst. Tam čitam, da je Bulgarska tretja glavna produkcijska država takozvanega orijentalnega tobaka. Klima je za tobak v vsej Bulgarski posebno ugodna, in sicer izključno za cigaretni tobak, s katerim delajo dobre kupčije z inozemstvom. Saj imajo danes Bulgari tisto ozemlje, iz katerega je ostali svet v prejšnjih časih dobival takozvani — turški tobak. Ta zemelj-

ska kultura je tako znamenit del bulgarskega narodnega bogastva, da zasluži vse naše pozornosti.

Razstava nam nudi tudi vzorce vseh ostalih deželnih pridelkov: vsa možna žita in izdelki, fižol, rožno olje, jajca, svi-lodi in izdelki, volna in izdelki itd. Že zdaj je razstavljeno krasno bulgarsko grozdje, o katerem sem pisal že pred par tedni v tem listu, kako dela našemu grozdju nevarno konkurenco, zlasti ob racionalnem ravnanju bulgarskih izvoznikov, ki stojijo na mnogo višji stopnji od naših. Tu treba iti v — šolo, kako se mora delati. Razstavljeno je več vrst grozdja, posebno pa takozvano kraljevsko grozdje, ki je debelo kakor so pri nas — češplje. S takim grozdem bo pač konkurenca težka, zato bi morali naši vinogradniki posnemati bulgarske tovariše... Dunajčanje so hlastno posegali po — vzorcih, ki so jih dobili od radodarnih Bulgarov — zastoj.

Iz propagandne tiskovine izvemo, da ima Bulgarska okrog 90.000 ha vinogradov s povprečnim pridelkom tri sto milijonov kg grozdja. Namiznega grozdja za izvoz pa je okrog 3000 desetonskih vagonov. Lani so ga izvozili le nekaj nad 300 vagonov po deset tisoč kg, ali ta izvoz kaže vedno bolj naraščajočo tendenco. Belo grozdje Afusa je najbolj priljubljeno po Evropi, potem pa pridejo: beli Dimjat, čaus, rdeči Resekija, Hamburški Misket. Najbolj znani izvozni kraji so: Ljeskovec, Gornja Orje-hovica, Preslava, Plevna, Ruščuk, Varna, Plovdiv in Kričim.

V tej propagandni tiskovini najdem potrdilo svojih trditvev v tem listu, da je bulgarska češplja jako nevaren konkurent naši bosanski in srbski šljivi. Čedalje več je pridelujejo, n. pr. lani 1200 polnih desetonskih vagonov, a so je izvozili samo 400 vagonov. — Poučnih podatkov najdem tu tudi o pridelovanju jabolk in orehov ter vsega sočrva, kar bo čedalje bolj sililo na evropske trge.

Zašel bi predaleč, ako bi hotel po vrednosti oceniti dobro organizovano bulgarsko razstavo na tem velesejmu, kjer zares znamenito predločuje bogastvo bulgarske zemlje in nevarnost njenega izvoza tudi za nas. Tu treba našim ljudem iti v šolo in te vzore si osvojiti.

Razstava nam pokazuje tudi razvoj lesne industrije in njenih izdelkov. Domača obrt iz lesa je občudovanja vredna.

O bogati razstavi v ruskem paviljonu pa prihodnjic. Ta pa preseneča v vsakem oziru in kaže rastočo silo ruske produkcije in — izvoza, ki postaja nevaren vsej ostali Evropi. A. G.—k.

SVETOVNA KONFERENCA ZA BRZOJAV IN RADIO

V Madridu je bila v soboto otvorena svetovna konferenca za radio in brzjav. Na konferenci je zastopanih 125 držav po 560 delegatih. Konferenco je otvoril španski ministrski predsednik Azaña in naglasil, da se čuti mlada španska republika počaščena, ker se vrši tako ves svet objemajoča konferenca na njenih tleh. Konferenca bo trajala okoli 2 in pol meseca. Glavno delo se bo vršilo v odborih, dočim bodo plenarne seje kvečjemu enkrat na teden.

Naš pravi domači izdelek!

Zunanja trgovina Grčije

Pred kratkim so bili objavljeni uradni podatki o grški zunanji trgovini v prvem polletju letošnjega leta. Iz teh podatkov se vidi, da se grška trgovinska bilanca popolnoma razlikuje od trgovinskih bilanc drugih držav. Dočim povsod drugod istočasno z izvozom pada tudi uvoz, se je pri Grški uvoz kvantitativno še povečal. Pač pa se je zmanjšala vrednost uvoza, to pa le vsled splošnega padca cen.

Grški izvoz v prvem letošnjem polletju je znašal:

1. 1931	268.586 ton	2.083.327.000 drahem
1. 1932	219.576 ton	1.729.700.000 drahem

Grški uvoz pa je znašal:

1. 1931	1.444.291 ton	5.210.957.000 drahem
1. 1932	1.492.626 ton	4.341.926.000 drahem

Vrednost grškega uvoza je bila torej dvakrat večja ko pa vrednost grškega izvoza. Podroben pregled predmetov, ki jih Grška uvaža, kaže, zakaj so zaman vsi napori grške vlade, da bi zboljšala silno slabo stanje grške trgovinske bilance.

V prvih šestih mesecih je Grška uvozila:

	1. 1932	1. 1931
pšenice	672.081 ton	395.530 ton
koruze	148.352 ton	14.330 ton
riža	14.589 ton	14.980 ton
sladkorja	35.751 ton	35.945 ton
premoga	440.215 ton	432.661 ton
bencina	26.954 ton	26.499 ton

Velika pasivnost grške trgovinske bilance izhaja torej predvsem iz nakupa živil in premoga. Zato pa tudi ni pričakovati, da bi se grška trgovinska bilanca mogla v kratkem popraviti.

Izvozila pa je Grška v istem času

	1. 1932	1. 1931	1. 1932	1. 1931
grozdja	19.499 ton	21.003 ton	264-3	312-6
tobaka	18.134 ton	22.332 ton	962-8	1.231-7
olja	10.744 ton	5.908 ton	169-3	74-6

Tudi izvoz glavnih grških izvoznih predmetov je padel, in sicer ne toliko po kvantumu ko po vrednosti, kar še neugodnejše deluje na grško trgovinsko bilanco.

DVIG CEN V ANGLIJI

Indeks cen za mesec avgust izkazuje zboljšanje. V juliju je bil indeks cen 91-5, sedaj pa se je dvignil na 94-6. Cene industrijskih sirovin so se v avgustu popravile za 4-8 odstotkov.

SKRB ČESKOSLOVAŠKE ZA CESTE

Od ustanovitve državnega cestnega fonda je izdala čl. vlada 351 milijonov Kč subvencije za gradnjo nedržavnih cest. Na ta način je bilo mogoče, da so razni cestni odbori zgraditi 2585 km novih cest, za katere so cestni odbori sami prispevali okoli 190 milijonov. Letos je dovoljenih novih 90 milijonov čl. kron kot državna subvencija za zgraditev nedržavnih cest.

je prvovrsten domač izdelek, s katerim pripravite zdravo, izdatno, redilno in ceneno pijačo za Vas in Vaše otroke.

Dr. Pirčeva sladna kava je prav prijetnega okusa in jo pijo odrasli kot otroci z užitkom.

Dr. Pirčeva sladna kava

Gospodje trgovci! Ponudite Dr. Pirčevo sladno kavo Vašim odjemalcem!

TEDEN LJUBLJANSKI BORZI

Posredništvo trgovskega lista

Devizno tržišče

Tendenca čvrsta.

Devizni promet minolega tedna kaže jasno pomanjkanje deviznega blaga, oboje privatnega. Dosegel je celoten iznos Din 544.935—, torej je nazadoval v primeri s tudi šibkim prometom v predzadnjem tednu, za skoro Din 25.000—.

Dočim je Narodna banka v pretečenem tednu krila dnevno potrebo v najmanjšem obsegu Din 100.000—, je privatna ponudba v celnem razpolagala le z občutno zmanjšano vsoto.

Narodna banka je tekom minolega tedna dala na razpolago: Berlina za Din 153.000, Zürich za Din 89.000—, Trsta za Din 78.000—, Londona za Din 69.000—, New Yorka za Din 59.000—, Pariza za Din 49.000— in Amsterdama za Din 4.000—.

Privatna ponudba je pa krila potrebo v deviznem blagu Pariz s 16.000 Din. New York z 11.000 Din, London z 8.000 Din, Trst s 5.000— Din in Berlin s 4.000— dinarjev.

Ker je Narodna banka kot že zgoraj omenjeno dodeljevala dnevno nespremenjeno kvoto Din 100.000— je iz sledečih dnevnih števil deviznega prometa

Dne 29. avg. Din 107.366-87 Berlin,
Dne 30. avg. Din 101.207-17 Berlin,
Dne 31. avg. Din 119.379-36 London,
Dne 1. sept. Din 115.864-05 Pariz,
Dne 2. sept. Din 10-117-88 Berlin,

razvidno, da se je s privatnim blagom krila v celoti potreba le Din 44.000—.

Primerjaje devizni promet minolega tedna z deviznim prometom predzadnjega tedna moremo ugotoviti, da je isti nazadoval občutno v devizah London, New York in Trst. V ostalem je promet zadnjega tedna napram predzadnjemu tednu (števila v oklepajih) razviden iz naslednje razvrstitve:

Amsterdam 4 (4), Berlin 157 (128), Bruselj 0 (1), Curih 89 (65), London 77 (104), New York 70 (83), Pariz 65 (16), Praga 0 (0), Trst 83 (36).

Devizna tečajnica minolega tedna nam izvzema Curiha, ki je beležil enake tečaje kakor v predzadnjem tednu in sicer 1108-35 za denar in 1113-85 za blago, kaže skoro v vseh devizah, čeprav ne stalno, toda čvrsto tendenco, kakor nam predloži naslednja primerjalna tabela:

	29. avgusta 1932.	2. sept. 1932.
Amsterdam	2302-63	2313-99
Berlin	1355-69	1366-49
Bruselj	793-02	796-96
Curih	1108-35	1113-85
London	197-86	199-46
New York	5694-36	5722-62
Pariz	224-10	225-22
Praga	168-67	169-53
Trst	292-13	294-53

Deviza Berlin pričenja s tečajem 1355-69 do 1366-49, se uvrsti naslednjega dne do tečaja 1358-47—1369-27 in zaključuje s tečajem 1357-91—1368-71.

Deviza Bruselj beleži prvi dan tečaje 793-02—796-96, se dvigne na tečaj 794-13 do 798-07 in konča s tečajem 793-29 do 797-23.

London odpira teden s tečajem 197-86 do 199-46, se okrepi na tečaje 198-53—200-13 in beleži zadnjega dne tečaje 198-14 do 199-74.

New York začne s tečajem 5694-36 do 5722-62, se povspe na tečaje 5705-47 do 5733-73, a konča s tečajem 5699-92—5728-18. Deviza Pariz beleži začetkom tedna 224-10—225-22, se okrepi na tečaje 224-23 do 225-55 in zaključuje s tečajem 224-32 do 225-44.

Deviza Praga pričenja teden s tečajem 168-67—169-53, se uvrsti do tečaja 169-34 do 170-20 in konča s tečajem 168-90—169-76.

Trst beleži na prvem sestanku tečaje 292-13—294-53, se dvigne do tečaja 292-79 do 295-19 in zaključuje s tečajem 292-79 do 295-19.

Edino Amsterdam očituje šibkejšo tendenco tako, da od začetnih tečajev 2302-63 do 2313-99 nazaduje ob zaključku tedna na tečaje 2301-51—2312-87.

Ostale devize niso beležile.

Efektivno tržišče

Tendenca nespremenjena mlačna.

Industrijski papirji so tudi v pretečenem tednu beležili nespremenjene tečaje in sicer Stavbna družba d. d. Din 40— in Tvorica za dušik d. d. Din 125—.

Istotako sta Blairovi posojili ostali brez prometa, a notice so bile za 8% posojilo

od ponedeljka na sredo Din 45-50, za 7% posojilo pa Din 41-50. Zadnja borzna dneva pa je beležila ponudba Din 44— oz. Din 41—.

Notice za vojno škodo so bile te: dne 29., 30. in 31. avgusta Din 195—, 1. in 2. t. m. Din 194-50.

Povpraševanje po delnicah Narodne banke je bilo dne 29. pr. m. po tečaju 4.200— dinarjev.

Lesno tržišče

Tendenca stalno slaba.

V zadnjem času se povprašuje po hrastovini. Iščejo se podnice v kakovosti strogo I. II., zahteva se prvovrstna izdelava in strokovne manipulacije. Mere so normalne. To blago se išče za izdelavo železniških vozov. Za popravilo vozov se pa mesto hrastovih podnic uporabljajo mecesnove podnice v istih dimenzijah t. j. dolžine 2-65, oziroma 2-80, debeline 43 mm, širine 20—28, in 2-85, 53 mm, 18—28. Tudi za hrastove frize se je pojavilo nekoliko vprašanj. Išče se pa le eksportno popolnoma osušeno blago. V bukovini se išče edino parjena bukovina v I. in II. kakovosti. Kupčija v drvih se je nekoliko oživila. Cene so še nespremenjene. Izvoz oglja pa je radi visokih uvoznih cen od strani Italije popolnoma prenehal.

Tečaj 9. septembra 1932.	Povpraševanje Din	Ponudbe Din
DEVIZE:		
Amsterdam 100 h. gold.	2305-13	2316-49
Berlin 100 M	1361-25	1372-05
Bruselj 100 belg	795-52	799-46
Budimpešta 100 pengő	—	—
Curih 100 fr.	1108-35	1113-85
London 1 funt	199-75	201-35
New York 100 dol.	—	—
New York 100 dolarjev	5722-14	5750-40
Pariz 100 fr.	224-93	226-05
Praga 100 kron	169-79	170-65
Stockholm 100 šved. kr	—	—
Trst 100 lir	294-24	296-64

ZNAKI ZBOLJŠANJA

V avtomobilskih fabrikah Forda prično zopet delati; misli se, da bo 60.000 delavcev na novo nameščenih.

Na londonski borzi traja še naprej hausse za baker. Tudi tečaji fabrik za surovo svilo so se dvignili.

Večje število češkoslovaških tekstilnih fabrik je v zadnjem času namestilo mnogo novih delavcev in imajo sedaj te fabrike zaposlenih 70 do 80 odstotkov normalnega števila delavcev; vse te fabrike delajo večinoma za izvoz.

Porast tečajev na njunorški borzi v mesecu avgustu je dal lastnikom delnic teoretično izračunano 7 milijard dolarjev dobička.

Ameriški državni zaklad je razpisal v svrhu finansiranja tekočih državnih izdatkov posojilo v višini 1150 milijonov dolarjev, ki je bilo v par dnevih prepisano.

Število brezposelnih v Nemčiji se je koncem avgusta v primeri s stanjem dne 15. julija znižalo za 158.000.

Že v 24 urah

barva, plesira in kemično snazi obleke, klobuke itd. Skrohi in svetlolika srajce, ovratnike in manšete. Pere, suši, monga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH

Poljanski nasip 4-6. — Šelenburgova ul. 3
Telefon št. 22-72

Jože Kovač:

Pregled osemletnega poslovanja Ljubljanske borze

(Nadaljevanje)

Že zadnjič sem omenil, da zoper sodbe razsodišča ni priziva. Ničnostna pritožba je pa dopustna le v slučajih, ki so taksativno navedeni v čl. XXIII. zakona z dne 1. avgusta 1895 drž. zak. št. 112 (uv. zak. k c. p. z.) in ne ovira izvršitve ter izpodbijane sodbe.

Sodba seveda ne sme nasprotovati neizogibnim pravnim določilom. Pred izrekom sodbe se sodišče posvetuje. Posvetovanje in glasovanje sodnikov je tajno. Sodba izrečena v glavni stvari reši vse predloge in ugovore, ki se tičejo glavne stvari.

Sodbo razglasi predsednik (ustno) po končani razpravi, dočim se pri obsežnih pravnih razpravah lahko določi za samo razglasitev sodbe posebni narok in sicer najkasneje na osem dni po dovršeni razpravi. S sodbo se razglasijo tudi nje razlogi in le če se sodba razglasi takoj po razpravi, objavi predsednik razsodiščnega senata samo najbistvenejše razloge.

Razglasitev sodbe je pravoveljavna ne glede na prisotnost ali odsotnost strank. Pismena sodba se vroči stranki — borznemu članu — le na izrecno zahtevo in pa tedaj, če nista bili pri ustni objavi sodbe navzoči obe stranki. Nasprotno pa se vselej vroči pismeni odpravek sodbe (v 14 dneh!) stranki, ki ni borzni član in čeprav je bila pri ustni razglasitvi sodbe navzoča.

Vsaka stranka sme proti plačilu predpisanih kolkov in borzne pristojbine — zahtevati overovljen prepis sodbe in obrazložitve.

V kondemnatorni sodbi je vedno določen rok, v katerem se mora obveza izpolniti in običajno znaša — če ne gre za dajatve v denarju! — za ljubljanske stranke tri dni, za stranke, ki stanujejo izven Ljubljane, pa osem dni.

Denarna dajatev, ki se je naložila v sodbi, mora biti izpolnjena v 24 urah, za vse druge dajatve pa sme sodišče — kot zgoraj omenjeno — določiti daljši rok.

Vsi ti roki teko od dne, ko se je odpravek sodbe vročil obvezani stranki, a z razglasitvijo sodbe pa le če so bile stranke pri objavi sodbe navzoče.

Stroški.

V sodbi je redno določena tudi vsota pravnih stroškov v številni izdatke za zastopnike. Če razsodišče ne izreče drugače, trpi vse pravne stroške (kolkovine, tožbene takse razsodišča, narasle izdatke in druge stroške) ona stranka, ki je v pravnem postopanju propadla.

Postavitev v prejšnji stan.

(Cit. § 57. in 58. prav. razsodišča ljublj. borze.)

Razsodišče razsoja tudi o vmesnih sporih, zlasti o predlogu za postavitev v prejšnji stan zaradi zamude v pravnem postopanju.

Postavitev v prejšnji stan je dovoljena: 1. Če je bila stranka zaradi nenadnega ali neodoljivega dogodka zadržana, priti o pravem času na narok ali opravi o pravem času pravnomočno dejanje, navezano na rok, in

2. če ima zamuda za stranko škodljive posledice, ki se pri postopanju pred razsodiščem ne morejo več popraviti.

Predlog se mora podati v osmih dneh. Ta rok teče od dne, s katerim je odpadel zadržek, ki je povzročil zamudo, in je nepodaljšen. Očividno prepozno podane predloge sodišče zavrne brez nadaljnega.

Izvršba.

Na prošnjo stranke borzno razsodišče potrdi, kdaj je sodba postala pravnomočna; za izvedbo izvršilnega postopanja pa je pri-

stojno le redno sodišče. Za izvršilno dovoljenje je torej prositi redno sodišče s kratko, utemeljeno vlogo.

S tem, upam, sem vsaj nekoliko ustregel vsem onim, ki so me za ta pojasnila o našem borznem razsodišču izrecno naprosili in prehajam pravzaprav šele sedaj k bistvenemu pregledu poslovanja naše domače borze tekom osmih let njenega faktilnega obstoja.

Ves statističen material, ki zadeva naše tukajšnje blagovno tržišče, je porazdeljen na 1. lesno tržišče, 2. žitno tržišče in 3. ostala domača (slovenska) tržišča.

V prihodnjem članku hočem najprej podati pregledno sliko o izvršenem prometu na našem lesnem tržišču tako glede vrstne kakovosti in količine lesa ter lesnih izdelkov, kakor tudi v pogledu doseženih borznih cen. (Nadaljevanje prihodnjšč.)

Ustanovi se obrtna zadruga pletiljcev

Ustanovna skupščina »Obrtne zadruge pletiljcev za Dravsko banovino« v Ljubljani bo v nedeljo, dne 25. septembra t. l. ob pol 9. uri v veliki dvorani Trgovskega doma v Ljubljani, Gregorčičeva ul. 27, s tem dnevnim redom:

1. Nagovor predsednika pripravljalnega odbora.
2. Poročilo pripravljalnega odbora.
3. Prilagoditev pravil obrtne zadruge predpisom novega obrtnega zakona.
4. Določitev zadrugnih prispevkov.
5. Odobritev proračuna za leto 1932.
6. Volitev uprave.
7. Volitev nadzorstvenega odbora.
8. Volitev častnega odbora.
9. Slučajnosti.

Velevažen pomen ustanovitve naše obvezne strokovne organizacije zahteva nujno prisotnost vsakega posameznega člana naše stroke.

Vjudno Vas pozivamo, da se ustanovne skupščine zanesljivo udeležite in tako prisostvujete prvemu koraku v življenje naše strokovne organizacije, ki bo posebno pomembna za nas pletiljce.

Za pripravljalni odbor:

Henrik Franzl l. r., t. č. predsednik.

Zopet padec cen

Oddelek za gospodarsko proučevanje pri Narodni banki je pravkar objavil indeks cen za veletrgovino v mesecu avgustu. Iz tega indeksa izhaja, da so v avgustu cene zopet padle.

Indeks navaja te številke:

	avg. 1932	julij 1932	avg. 1931
rastlinski pridelki	64-0	73-2	75-7
živalski proizvodi	53-6	57-2	75-6
mineralni proizvodi	77-3	64-4	75-7
industrijski proizvodi	63-4	63-4	70-8

celotni indeks 62-6 65-6 73-6
izvozniki proizvodi 57-0 61-1 74-9
uvozniki proizvodi 66-5 66-1 68-0

Celotni indeks se je torej znižal za tri točke v primeri z mesecem julijem. To znižanje je predvsem posledica padca cen za rastlinske in živalske proizvode. Indeks rastlinskih proizvodov se je znižal za 9-2 točke. Ta padec je deloma reden sezonski pojav, ker ima novo žito vedno nižjo ceno. Indeks cen za živalske proizvode pa se je znižal v prvi vrsti vsled padca cen svinj, masti in slanine. Cena kož je ostala neizpremenjena. Narasel pa je indeks za mineralne proizvode, kar je posledica višje cene za nafto in bencin. Indeks za industrijske proizvode je ostal neizpremenjen, čeprav so se v posameznih industrijah izvršile v cenah izpremembe, a so se te na zadnje nevtiralizirale. Zmanjšanje indeksa za izvozne pridelke je posledica nižjih cen za rastlinske in živalske proizvode.

Trgovci in industriji!

Trgovski list

se priporoča za inseriranje!

Trgovci, čitajte Trgovski list!

Papirografija

družba z o. z.

Ljubljana, Gosposvetska cesta št. 10

Telefon interurban št. 2747

En gros prodaja papirja!

Konkurenčne tvorniške cene!

Stalna zaloga papirja vseh vrst!

SLOVENIA TRANSPORT LJUBLJANA - TELEFON 27-18

PREVOZI

vsake vrste blaga — krajevni, medkrajevni prevozi zbi ranje robe — preselitve s po hištvimi vozovi v tu- in inozemstvo. Informacije brez plačne

Tekma izložbenih oken

Vedno moramo čitati in tudi poslušati pritožbe, da naši trgovci nimajo zmisla za umetnost, pri tem pa nikdar ne pomislimo, da se dandanes vsak trgovec, ki hoče napredovati in biti sodoben, celo mora umetnostno udeleževati. Za nami so namreč tisti časi, ko so bila izložbena okna le zbirke blaga, ki je bilo v trgovinah na prodaj, a sedanja doba zahteva, da je blago tudi prikupno, vabljivo, učinkovito in okusno urejeno. Izložbeno okno mora opozarjati na blago in njegovo kvaliteto, še več, izložbeno okno naj bi vleklo publiko, kakor magnet v trgovino! Zato pa morajo biti izložbena okna tudi pregledna, da deluje blago z vso svojo kvaliteto in pokaže vse svoje odlike, kar v nemirni zmedbi z najraznovrstnejšim blagom zašarjenih staroverskih izložbenih oken seveda ni bilo mogoče, ker je mimohiteče občinstvo komaj razločilo posamezne predmete, ni se pa jih moglo skoraj podrobno ogledati. Tempo današnjega časa s svojo naglico in brzino, ko je dragocena vsaka minuta, je prisilil trgovce, da se morajo posluževati umetnosti z najrazličnejšimi domisleki in triki, samo da hiteče pasante zadržijo, da se blago ogledajo, da pregledajo in ocenijo.

Ko so naši najboljši in najnaprednejši trgovci spoznali korist dobro aranžiranih izložbenih oken, smo kmalu po prevratu doživeli tudi prvo tekmo aranžerjev. Ti nekdanji skromni začelniki so dobivali nagrade pri večjih tekmah ob črno-belih redutah, pa tudi pri tekmah ob plesu SKS Ilirije. Le enega teh zaslužnih prvoboriteljev za dober okus in umetnost v izložbenih oknih naj nam bo dovoljeno imenovati, ker so priletni Ljubljanci že več kot pred 25 leti pri Benediku v Prešernovi ulici občudovali njegove poizkuse, kakor sedaj tudi mladina občuduje njegove mojstrovine na Aleksandrovi cesti pod njegovo firmo Josip Kette. Ti moške so se zavzeli, da je lani Zavod za pospeševanje obrti TOI priredil tečaj za aranžiranje, nato se je ustanovilo pozneje društvo izložbenih aranžerjev, ki so si izvolili za predsednika Karla Sossa, torej trgovca, ki je s svojimi vzornimi izložbami napravil tako v Ljubljani in drugod vprav šolo. Včeraj je vse dopoldne ogledovalo okna razsodišče, ki so bili v njem predsednik Karol Soss, ing. arh. Medved, akad. slikar I. Vavpotič, prof. Saša Santel, odborniki Josip Kette in načelnik pomočniškega zbora g. Melicer ter novinarja Potočnik in Gaber.

Ker je v vsakem mestu največ trgovin s kolonijalnimi in špecerijskim blagom ter delikatesami, se je tudi v Ljubljani udeležilo tekme največ firm te stroke in je izmed 9 tekmovalcev prisodilo razsodišče prvo nagrado tvrdki Anton Verbič v Stritarjevi ulici, Franu Khamu na Miklošičevi cesti drugo nagrado, Antonu Legatu na Miklošičevi cesti tretjo nagrado. Ker ni bilo za to stroko več nagrad so morale tvrdke Maks Jeras na Miklošičevi cesti za apartno aranžirano Zavrtnikovo čokolado, R. Koretič, Aleksandrova cesta, za impozantne tri izložbe s sadjem itd., A. Janež tudi na Aleksandrovi cesti za originalnega zadovoljnega planinca, dobiti na največjo žalost razsodišča le pohvalno priznanje.

Nato je bila ocenjena oblačilna stroka in se je udeležilo 7 firm. Franc Xav. Souvan na Mestnem trgu je v svoji prekrasni in

tudi z vso pieteto varovani hiši strnil v efektno celoto pet oken, zato je zaslužil prvo nagrado, s prav malo razliko točk si je pa drugo nagrado zaslužila Oblačilnica za Slovenijo na Miklošičevi cesti, tretjo nagrado je razsodišče prisodilo tvrdki Mayer, firme Urbanc, ki je na Miklošičevi cesti in Sv. Petra cesti aranžirala več oken, podobno kot prvak Souvan ter A. & E. Skaberne na Mestnem trgu za svoja mogočna okna na ulici in v veži so dobile pohvalno priznanje.

V kategoriji moške mode je brez boja in soglasno zaslužil Josip Kette na Aleksandrovi cesti prvo nagrado, dočim je razsodišče izreklo firmi Mela priznanje.

Za damsko modo je seveda lahko briljirali in se je tudi pričakovalo, da bo prvo nagrado odnesla vzorna firma Karla Sossa, takoj za njo tvrdka P. Magdič z drugo nagrado.

Postavila se je pa tudi firma I. Samec na Mestnem trgu in I. Zargi na Sv. Petra cesti, ki se prav ambiciozno udeležujeta zlasti pri Samcu, ki je dobila prvo nagrado za galanterijsko blago in z drugo nagrado se je morala zadovoljiti v tej kategoriji za okno s torbicami slovita firma Anton Krisper na Mestnem trgu.

Težje je v oblačilni stroki tekmovati s konfekcijo, a vendar si je tvrdka Noblesse na Aleksandrovi c. priborila drugo nagrado, a tretja nagrada se je prisodila firmi Drago Schwab, javni trg. družbi v Zidovski ulici. Še težje pa je z železnino, ker je razsodišče priznalo drugo nagrado tvrdki Bogdan Zilič, a tretjo nagrado tvrdki Schneider & Verovšek, priznanje pa se je dalo firmi Jeklo na Starem trgu.

Po zasluženju je dobila prvo nagrado tudi trgovina s papirjem ter pisarniški in šolski potrebščinami M. Tičar. Tudi trgovine s fotografskimi potrebščinami so se prav izkazale in je dobila Adrija v Šelenburgovi ulici prvo nagrado, Anton Kane v Zidovski ulici pa drugo nagrado. Med najlepšimi so pa gotovo izložbe firme Julij Klein v Wolfovi ulici. Drugo nagrado si je pridobila tudi slaščičarna Terezije Novotny naše mamice na Gosposvetški cesti, dalje trgovina s čevlji Peko na Aleksandrovi cesti, zlatar A. Fux v Šelenburgovi ulici in krznarija Eber na Kongresnem trgu. Tretjo nagrado trgovina s semenji Sever & Co. na Gosposvetški cesti, znana trgovina s športnimi potrebščinami A. Gorec na Dunajski cesti, a pohvalno priznanje trgovina z ročnimi deli Toni Jager in trgovina z barvami Lustra na Gosposvetški cesti.

Toliko imamo cvetličaren, ki imajo vedno najlepše izložbe, a prav sedaj, ko so vrtovi polni najlepšega cvetja, so pa pri tekmah pokazale — preveč. Za vse jesensko zlato vrtov je dobila tvrdka Herzmansky drugo nagrado, tretja nagrada se je prisodila Korsiki, a Tončki Bajt za pestrost vseh rožic pohvalno priznanje. Vsi so se potrudili in odlikovali, glavno pa je, da so vsi prav zelo napredovali. Nekaj tvrdk ni moglo svojih izložb pravočasno urediti, to predvsem Elektroidustrija na Gosposvetški cesti, ki bo pa drugič pokazala svoj napredek. Aranžerjem naše čestitke.

UGODNO STANJE SLADKORNE REPE V SREMU

Poleg hmelja je v zadnjih letih v Sremu najbolj nazadovala kultura sladkorne repe. Kakor hmelj, tako je imela tudi sladkorna repa svojo odlično konjunktorno dobo, kateri pa je potem sledila doba suhih let. Sedaj se je stanje zopet popravilo in sladkorna repa kaže zelo dobro. Kvaliteta bo nad povprečjem dobra, ne pa tudi cena in to vsled krize v sladkorni industriji. Dočim se je preje plačevalo za 100 kg sladkorne repe po 40 dinarjev, se sedaj plačuje komaj 20. Računa se, da se bo na jutro pridelalo do 2 vagona sladkorne repe, kar je dober uspeh.

Izvoz našega sadja v Čehoslovaško

Ker so se v nekaterih naših listih pojavile vesti, da namerava čehoslovaška vlada zmanjšati naš izvoz sadja na Čehoslovaško, je prejel naš Zavod za pospeševanje zunanje trgovine od Čehoslovaške-jugoslovanske gospodarske zbornice pismo, v katerem se med drugim pravi:

Nikakor ni res, da bi hotela čehoslovaška vlada preprečevati izvoz našega sadja na Čehoslovaško. Ukrepi, ki so jih izdale pristojne čehoslovaške oblasti v svrhu hitrejšega plačila blaga, imajo samo ta namen, da pride izvoznik čim prej do protivrednosti za izvoženo blago. Posebna pažnja pa se posveča uvoznikom v pogledu njihove solidnosti, ker se je prejšnja leta dogajalo, da so nekateri agenti jemali blago, niso se pa držali dogovorjenih pogojev. Na ta način so mnogi jugoslovanski izvozniki imeli velike izgube.

Devizna komisija izbira tvrdke na podlagi plačnega davka in množine uvoženega blaga v prejšnjih letih. Na ta način se ščitita jugoslovanski izvoznik ko čehoslovaški uvoznik od brezvestnih agentov. Strah, da ne bi bilo mogoče v polni meri izkoristiti potrebe čehoslovaškega trga po češpljah, je neutemeljen, ker je tu dovolj tvrdk, ki se zanimajo za jugoslovanske slive.

Pač pa je treba opozarjati jugoslovanske izvoznike, da ne izvažajo sadja vsi nenkrat na trg, ker je v tem primeru neizogibno, da bo vsled velike ponudbe cena padla. Naj jugoslovanski izvozniki sami pazijo, da ne bodo po nepotrebnem sami sebi škodovali!

Albert Špeletič sobno slikarstvo
Ljubljana, Emonska cesta št. 25.

Tržna poročila

ZAGREBSKI TRG z dne 8. septembra 1932

Vsled suše še vedno ni gob na trgu. Kolikor jih pride na trg, se takoj prodajo po ceni od 3—6 Din. Cena jajc je neizpremenjena na 50—75 par.

Bel kruh je po 4, polbeli po 3:50, črn po 3 Din kg, navadno pecivo po 0:50 in mlečno tudi po 0:50 Din za kos.

Pri vseh vrstah mesa se opaža, da sta tako ponudba kot zahteva po mesu nadalje slabi. Te cene so se plačevale: goveje meso I. vrste s privago od 10—14, zadnji del od 14—16, prednji del II. vrste od 6 do 12, zadnji del od 10—14 Din za kg; je tra po 8—10, pljuča po 3—5, loj 3—6 Din kilogram. Svinjsko meso: krača od 14—16, glava 5, hrbet od 16 do 20, rebra od 12 do 14, pljuča in jetra od 4—8, slanina 11 do 12, svinjska mast 12—14; prekajeno meso: krača od 20—22, hrbet 17—18, glava 5—7, tenka slanina 12—14, debela 15 do 16, s papriko 14—16. Klobase: hrenovke od 18—20, kranjske od 20—22, lovske od 8—14, salama 18—20, pujski po 12—16; teletina: sprdnji del s privago od 6—10, zadnji brez privage od 12—16 Din za kg. Telečji jezik in možgani od 10—20, jetra in pljuča od 8—10, drobno telečje meso od 5—6 Din za kg.

Ponudba mleka in mlečnih izdelkov je precej padla. Pa tudi povpraševanje je slabo, čeprav so cene padle. Mleko je bilo po 2—2:50, sladka smetana po 20—30, kisla po 8—10, čajno surovo maslo po 30 do 44, navadno surovo maslo po 25—28, kravji sir po 4—6, sir po 6—8, polementalec po 10—16, ovčji po 25—30, trapistovski po 20—35, vosek od 35—48, med v satovju po 10—14, čisti med po 14—18.

HOTEL »METROPOL«

(Miklič), Ljubljana, vis-a-vis gl. kolodvora.

Telefon 27-37.

Izvrstna restavracija in kavarna. — Na razpolago velike, snažne sobe, zmernne cene, solidna postrežba.

Priporoča se F. MIKLIC.

Perutnine je bilo mnogo na trgu, a je cena ostala kljub temu neizpremenjena. Za zaklano perutnino so bile te cene: pitane gosi od 18—20, nepitane 8—12, kokoši od 12—16, kapuni po 36, race po 16 do 22 in piške po 20—30 Din za kg.

Tudi cene za zelenjavo so ostale kljub dobri ponudbi neizpremenjene: hren po 10 do 14, koleraba po 3—4, kumarce za vkuhanje 1—2, kumarice za okisanje po 3 do 4, zelje po 1—2, rdeče zelje po 2:50—4, zelena paprika po 2—3, domač fižol v stročju 2—3, zrnati po 4—6, redkev po 3—4, glavna salata po 4—5 in radič po 6—8 Din za kg.

Zelo je narasla ponudba sadja. Grozdje, ki je bilo na trgu, je bilo prav lepo in dobro. Tudi hrušk in češpelj je bilo mnogo, zelo malo pa jabolk in še ta so bila slaba. Povpraševanje je bilo srednje. Dosežene so bile te cene: Domače breskve od 4—12, tuje od 10—24, domače grozdje od 2—7, srmsko od 5—7, špansko od 10 do 14, jabolka I. vrste od 6—8, druge 4 do 6, za vkuhanje od 2—3, hruške I. vrste od 6—12, druge od 4—6, maline od 3 do 5, oluščeni orehi od 14—16, neočiščeni od 4—5, slive od 1—2, suhe od 6—10 Din za kg.

DUNAJSKI ŽIVINSKI TRG z dne 8. septembra 1932.

Na trg je bilo prignanih 44 glav goveje živine za klanje. Dosežene so bile te cene: bikji po 1:55, volji po 0:95 do 0:98, krave po 0:95 do 1:17 šilingov za kg žive teže.

Na svinjskem trgu je bilo 76 mesnatih in 100 pitanih svinj. Cene so bile: mesnate svinje po 1:74 do 2:05, pitane po 1:80 do 1:87. Kupčija srednja.

Telet je bilo na trgu 419 in 432 zaklanih ter 614 svinj. Cene so bile: teleta po 1:20 do 1:80 žive teže, po 1:40 do 2:30 mrtve, mesnate svinje po 2:20 do 2:65, pitane po 2:30 do 2:40, ovce s kožo po 1:40, brez kože po 1:40 do 2 šilinga.

Razno

SOVJETI BODO DELALI VREME

Da se kmetijstvo zaščiti od vremenskih neprilic, so osnovali sovjeti poseben institut, ki naj reši te naloge: 1. povzročevanje umetnega dežja v krajih, ki trpe preveč od suše; 2. umetno ustavljanje dežja v preveč vlažnih krajih; 3. reguliranje oblačne gostote; 4. borba proti megli nad letališči, pristanišči in mesti; 5. delanje umetne megle, ki bo branila poljske sadeže pred nočnim mrazom; 6. boj proti toči. Novi zavod bo proučil vse metode, s katerimi bi se moglo uplivati na vreme. — Drugo vprašanje pa je seveda, če ne bodo vsi ti načerti ostali le na papirju.

LONDONSKA PODZEMNA ŽELEZNICA

Progo londonske podzemne železnice bodo razširili za štiri in pol milje in zgradili pet novih postaj. Na ta način bo imela londonska podzemna železnica 130 postaj in bo dolga 178 milj. Lani je londonska podzemna železnica prevozila 641.917.000 potnikov. Po statističnih podatkih napravi vsak prebivalec Londona 236 voženj z avtobusom, 130 s tramvajem, 128 s podzemno železnico in samo dve z izvoščkom.

TISKARNA MERKUR, LJUBLJANA

Tiska knjige, časopise, tabele, naročilnice, plakate, lepake, cenike, vizitke itd. Vse tiskovine dobavlja hitro in po zmernih cenah

Gregorčičeva 23

Račun poštne hranilnice št. 13.108. Telefon 25-52

Lastna knjigoveznica

„Slavija“

Jugoslovanska zavarovalna banka v Ljubljani

Gosposka ulica 12, telefon štev. 2176, 2276.

Podružnice: Beograd, Zagreb, Sarajevo, Osijek, Novi Sad in Split

TRIUMPH AUTO družba z o. z. JUGOINDUS družba z o. z.

Celovška cesta št. 58 LJUBLJANA VII. Telefon 21-87, 26-63

Železokonstrukcijska — mehaniška — kovinska — industrija

izdelujejo

vse konstrukcije iz železa kakor: tovorna dvigala, stopniške ograje, konstrukcije portalov, izložb, rešetk. Specialiteta okna (prozori) in vrata za industrijske stavbe. Specialno urejena delavnica za popravila avtomobilov in vseh drugih strojev, brušenje cilindrov ter ročnih gredi, vse kovinske predmete, kakor: aluminijasto posodo vseh vrst; stojala za garderobo, za dežnike, lestence, namizne svetilke, kadilne garniture. Vse izdelke iz krivljenih cevi, kakor: ročaje za vrata, držala za stopnice itd. — Pohištvo iz krivljenih jeklenih cevi. — Prodajne aparate za kavo, čaj, olje itd. Zahtevajte ponudbe!

Zastopstvo Konzorcija „FIAT“, Torino

Automobili, pneumatika, garaže, bencin, olje, ves avtomobilski pribor

Motvoz Grosuplje

domač slovenski izdelek — Svoji k svojim!

Tovarna motvoza in vrvarna d. d. Grosuplje pri Ljubljani

KNJIGOVEZNICA JUGOSLOVANSKE TISKARNE

REG. Z. Z. O. Z.
LJUBLJANA, KOPITARJEVA 6

NUDI PO IZREDNO NIZKIH CENAH:
SALDA-KONTE, STRACE, JOURNALE
SOLSKJE ZVEZKE, MAPE, ODJEMAL-
NE KNJIŽICE, RISALNE BLOKE ITD.

„JADRAN“

kemični izdelki
IVAN LAPAJNE
LJUBLJANA — MOSTE

priporoča:

„JADRAN“ kremo, „SVETOL“
parketno čistilo, kolomaz,
plavilo itd.

Prvovrstna kvaliteta! Konkurenčne cene!

Egidij in Karol Erjavec

MIZARSTVO

BROD (poleg taceenskega mostu) p. ŠT. VID nad Ljubljano
Stalna zaloga pohištva. Samo domači, solidni, zajamčeni izdelki. Priznane
nizke cene. Kadar kupujete pohištvo, oglejte si našo zalogo. Oglejte tudi
ob nedeljah. Razstavljeno tudi na velesojmu.

MLINSKO-TEHNIČNE POTREBŠČINE

Mlinska sita — Gonilna jermena

Mlinski stroji

Mlinski kamni vseh vrst

BRCAR & Co., Ljubljana, Kolodvorska 35

TELEFON ŠT. 27-25 — CENIKI BREZPLAČNO!

KASTELIC in DRUG

TRGOVINA S PAPIRJEM NA VELIKO
LJUBLJANA

Aleksandrova cesta št. 9, pritličje levo

Glavno zastopstvo za Slovenijo:

Združenih papirnic Vevče, Goričane
in Medvode d. d. v Ljubljani in
Sladkogorske tovarne papirja in
lepenke dr. z o. z., Sladki vrh.

„KUVERTA“ LJUBLJANA

Karlovška 2/Vojarski pot 1
TVORNIKA KUVERT IN
KONFEKCIJA PAPIRJA

Brzojavi:
Krispercoloniale Ljubljana
Telefon št. 2263

Ant. Krisper Coloniale

Lastnik:

Josip Verlič

Veletrgovina kolonijalne
robe. Veleprazarna kave.
Mlini za dišave

LJUBLJANA

DUNAJSKA CESTA 33

Zaloga špirta, raznega žga-
nja in konjaka. Mineralne
vode

Točna posrežba — Ceniki na razpolago
Ustanovljeno leta 1840

Čitajte in razširjajte
»TRGOVSKI LIST«!

Kimovec & Co.

d. z o. z.

trgovina s stroji, gospodar-
skimi, tehničnimi in šport-
nimi predmeti, gramofoni
in ploščami

agentura in komisija

LJUBLJANA

Tržaška cesta št. 10

Ure, zlatnina, optični predmeti

L. VILHAR

urar

LJUBLJANA, Sv. Petra cesta 36

NAČRTE IN
ZGRADBE
IZVRŠUJE
STAVBENO
PODJETJE

STAVBENIK FURLAN-KUNAVAR

LJUBLJANA, Rimska cesta 13
Nasveti v pisarni brezplačni

UMETNO VRTNARSTVO

nagrobni veneli, razne vrtnice, vsako-
vrstne rože — cvetlice lončenice itd.

CEH, Ljubljana VII, Gasilska c. 14

Stavbeno in pohištveno mizarstvo FRANC BERGANT

Dravljice 108

poleg nove šole v Zg. Siskli

Izvršuje vsa v to stroko spadajoča dela po lastnih in podanih načrtih

STAVBNO PODJETJE FRANC MARINČIČ

Vič-Glin. e (Tržaška c. 15) pri Ljubljani

Izvršuje vsa stavbna dela vsakovrstnih stavb po solidni niski ceni.
Izvršujejo se tudi vsakovrstni načrti.

TRGOVINA S PAPIRJEM IN PAPIRNATIH VREČ

G. KOVAČ

(Gajeva ul. 2) se je

preselila na Sv. Petra c. 33 (dvorišče)

ANDREJ KREGAR IN SINOVA

TOVARNA IN ZALOGA POHIŠTVA

ŠT. VID NAD LJUBLJANO

nasproti kolodvoru Št. Vid-Vižmarje

Priporoča, da si ogledate najmodernejšo zalogo pohištva v lastnih
prostorih nasproti kolodvoru Št. Vid-Vižmarje

Cene konkurenčne! Za delo se jamči! Ceniki na zahtevo!

TVORNIKA ZRCAL IN BRUSILNICA STERLA

A. VRHOVEC, LJUBLJANA

ZA GRADOM (na koncu Strliške ulice)

Izdeluje vsakovrstna brušena in nebrušena zrcala in slika. Stikla
za avtomobile in kočije. Gravirane in malirane stikla. Popravila
stara, pokvarjena zrcala. Izdeluje tudi reklamna ogledala.

POSTREŽBA TOČNA IN SOLIDNA!

Trgovci! Ali ste že naročeni na „Trgovski list“?